

בית שמאי פרק שלשה עשר יבמות

לאחר

שלשים יום מבקשים ממנו שיתלוך לה - ואם תאמר מה הוא מפקיד אם חולץ לה ולמה אין סופין כדי להצריכה ויש לומר שהוא מבקשים צבית דין לחלוץ לה שתרקוב בפניו : מיתת בעלה מבקשים ממנו שיתלוך לה - ולא אמרין

לאחר

סופין שנתן אלכבז בין שיניה שלא היפר לה שהרי אין יכול להפר עד שיבעול ואי כציריה ליה דמני מיפר דפלטתא היא כציריה דבפ' נערה (דף ע"ד) ומייסיה לה בפ' ארבעה אחין (לעיל ד' כ"ט) כציריה ליה כמ"ד בכטובת (דף ע"ט) היא נחנה אלכבז בין שיניה ולהכי מבקשים ולא סופין : **קרי** כאלו להקים לאחיו קם בישראל והאי לאו בר הכי הוא - והע"פ שיבא לכלל הקמת שם לא מהניא כיון שלא היה לו שעת הטער כי היכי דפסולין בהעל (לעיל דף ע"ט) סריס תמה שלא היה לו שעת הטער אע"פ (לעיל פ' שבמית) מתרפאים באלכסנדריא של מזרים ומשני אמר קרא כו' ולא דמי לסריס תמה שאין רפואתו ברורה לצוא כמו קמן שיגיע לכלל גדלות :

יבמה

יצא עליה כל דהו - מדלח כתיב אחי המת יבא עליה : **אמר** קרא כי יסבו אחים יחדו - ומתעטין מיניה לעיל בפ"ב (דף י"ז) וס"א אשת אחיו שלא היה בעולמו מכלל שאלם היה בעולמו אפילו יום אחד מייבס אבל לכתב למימר דמיחדו דריש דלם כן אפי' סריס נמי לייבס מהאי טעמא דהא יחדו אייתגו :

מענת

צתולים כל שלשים יום - אפי' רחש סנסתרה כבר רבי יוסי אומר נסתרה לאלתר לאלתר לאו דוקא דאי אפשר לטעון עד שימלא בית דין :

לא

נסתרה אפי' אחר כמה עתים - כלומר שאין אדם יודעין סנסתרה אע"פ (ג) שנסתרה לחופה ור"מ כציריה ליה דלא מוקי איניש אנפשיה שלא יסתר ויבעול בעילת מצוה אי נמי לא נסתרה שאלו יודעין צורחי שלא נסתרה ובהא לא פליג רבי מאיר :

היא

תימא רבי מאיר כי אמר ר' מאיר גדולה לקמן וקמנה לגדול דחד מינייהו ביאה דאיסורא הוא אבל קמן הבא על הקמנה דתרווייהו כי הדדי ניניהו לא אמר והא קתני בא על יבמה גדולה תגדלנו אמר רבי הנינא חזוואה בא שאני והא תגדלנו קאמר דכל ביאה וביאה דאיסורא הוא אלא מחזורתא מתניתין דלא כרבי מאיר קרי כאן °להקים לאחיו שם והאי לאו בר הכי הוא אמר אביי אמר קרא יבמה יבא עליה כל דהו *רבא אמר בלאו הכי נמי לא מצית אמרת מי איכא מידי דהשתא איסורא ליה ולבתר שעתא שריא והא אמר רב יהודה אמר רב *כל יבמה שאין אני קורא (ב) בשעת נפילה יבמה יבא עליה דרי היא כאשרת אח שיש לו בנים ואסורה ואימא הכי נמי אמר קרא °כי ישבו אחים יחדו אפילו בן יום אחד : יבמה שאמרה בתוך שלשים יום וכו' : מאן תנא דעד תלתין יומין מוקים איניש אנפשיה אמר רבי יוחנן רבי מאיר היא דתניא *מענת בתולים כל שלשים יום דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר ינסתרה לאלתר לא נסתרה אף לאחר כמה שנים רבה אמר אפי' תימא ר' יוסי עד כאן לא קאמר ר' יוסי התם אלא בארוסתו דגיס בה אבל אשת אחיו מיבז

לא פסל את הראשונה - שהרי ציאתן שזה ואי ראשונה קטייה היא הרי היא אשתו ואחרונה ציאת זמא ואי לאו קטייה היא הרי ציאתן נכריות אלנו שלא °היתה קטייה לאחיו ומקיים את הראשונה שלא נפסלה עליו אבל אחרונה לא דלמא קטיות הוו ומשבח על הראשונה קמה הכ עליה באיסור שני בתים : **פסל את הקטנה** - משום גזירה דלמא קדים ובעיל חרשת כרישא וכדאמר בגמרא והע"פ דממה נפשך היא שריא ליה והאילו הראשונה היא אי קטייה היא הא קטייה היא אי לאו קטייה היא נכרית בעלמא היא :

פסל את החרשת - שמא קטנה קטייה כולה וקנין החרשת משויירת : **רבי אלעזר** - ה"ל במתני' ובקמייתא רבי אליעזר גרס והכי אמרין בפ"ק דגדה (דף ט"ז) : מלמדוין את הקטנה שתמאן בו - ונתקור טשוואה ויקיים את הגדולה : **גמ' וכן א"ר אלעזר** - בן פדת דלמורא הוא הלכה כר"א דתנתיין והוא ר"א בן שמעון : **וגריבא** - לשמאל ור' אלעזר בן פדת למימר בקמייתא הלכה כר' אליעזר ובהא נמי הלכה כרבי אלעזר דבתרווייהו מלמדוין את הקטנה למאן : **דאי אימטר בקמייתא** - גבי אמות (לעיל דף ק"ג) משום דאכתי לא חיזיקים מלות ייבוס הילכך מלמדוין את הקטנה אשתו למאן ותתייבס יבמתו : **אבל כהא דאיקיים מלות ייבוס** - בשתיקין אימא לא אמר שמואל הלכה כרבי אלעזר אלא ויליא שתיקין בגמ' : **ואי אשמעינן כהא משום דגדולה רמיא קמיה** - לייבומי משום הכי מהדרינן אמיאון דקטנה כרי שתתייבס גדולה : **אבל אינדך** - בההיא דאמות דגדולה אמות אשתו היא נימא לא רמיא קמיה ולא ילמדו קטנה למאן בשביל ייבומיה של גדולה לריבא :

בתנ"י יגדלו זה עם זה - ואם בא לגרשה חיט יכול עד שיגדיל דגט קמן חיט גט : **איכמה שאמרה בתוך שלשים יום** שנסתרה אפי' לא נבעלת לו - לייבס וגט יבמין יולא מתחת ידה כדמפרש בגמ' והוא אומר בעלתוך ודיך בגט סופין אוחו לחלוץ דהיא נאמנת דעד תלתין יומין מוקי איניש אנפשיה מלבעול : **לאחר ליוס (ג)** - הוא נאמן דלא מוקים איניש אנפשיה מלבעול ומיהו איזיה לא משתריא דשויתא לנפשה חתיכה דאיסורא ובעיה חלילה ומבקשין הימנו אבל סופין לא דהא בעל : **כתיב בעלה** - ולא נסתרה לפטור בעלה הימנו לאחר מיתת בעלה אלא שהיה להם כעס זה עם זה : **גמ' לא חוללין ולא מייבמין** - קמן שמא ימלא סריס קטנה שמא תמלא איילוניות ואינם בני ייבוס נמלאו פוגעין בעברה : **ביאה דאיסורא** - קמן בגדולה דגדולה בת עובשין היא ושמא הקמן ימלא סריס והכי נבעלה לאסור לה שלא במקום מצוה וכן גדול בקטנה אם תמלא איילוניות נמלא שבע גדול בעברה אבל קמן וקטנה אפילו אין בני ייבוס כגון הוא סריס והיא איילונית אין כאלו איסור דקמן אוכל נבלות אין צ"ד מלווין להפרישו

וה"ל שניה לאו בני עובשין : **ולכתר שעתא** - כשיגדלו : **ואימא הכי נמי** - לעולם אסורה לו : **אפי' בן יום אחד** - יסבו יחדו קאמר קרא יבמה יבא עליה ואפי' לא היו משמע כל דהו מסבירא שריא ליה בקעטות כדאמר : **טענת בתולה** - כל שלשים יום - דיכול לטעון לא בעלת עד עתה : **נסתרה לאלתר** - הוא טעון ואם טעון לאחר זמן איט נאמן דודאי מרישא בעל ומלאה בתולה וסמך והסתחא הוא דריתא עלה :

וה"ל שניה לאו בני עובשין : **ולכתר שעתא** - כשיגדלו : **ואימא הכי נמי** - לעולם אסורה לו : **אפי' בן יום אחד** - יסבו יחדו קאמר קרא יבמה יבא עליה ואפי' לא היו משמע כל דהו מסבירא שריא ליה בקעטות כדאמר : **טענת בתולה** - כל שלשים יום - דיכול לטעון לא בעלת עד עתה : **נסתרה לאלתר** - הוא טעון ואם טעון לאחר זמן איט נאמן דודאי מרישא בעל ומלאה בתולה וסמך והסתחא הוא דריתא עלה :

וה"ל שניה לאו בני עובשין : **ולכתר שעתא** - כשיגדלו : **ואימא הכי נמי** - לעולם אסורה לו : **אפי' בן יום אחד** - יסבו יחדו קאמר קרא יבמה יבא עליה ואפי' לא היו משמע כל דהו מסבירא שריא ליה בקעטות כדאמר : **טענת בתולה** - כל שלשים יום - דיכול לטעון לא בעלת עד עתה : **נסתרה לאלתר** - הוא טעון ואם טעון לאחר זמן איט נאמן דודאי מרישא בעל ומלאה בתולה וסמך והסתחא הוא דריתא עלה :

צ"ל הו קטיות יעב"ך

[במשנה שנכנסות איתא לא פסל ועי' גמ' הרב מנרעטרה וכו' ג' היבמות]

גמ'

[לעיל ק"י]

הגרות הב"ח (ב) גמ' קורא כס בשעת נפילה (כ) רש"י דהא לאמר ל' יום אמרה לא נבעלת והוא אומר בעלתין הוא נאמן : (ג) תוס' ד"ה לא אע"פ שנסתרה כ"ל ותיבת שלא נעמך :

[לעיל ס"א : וס' נאמן]

[ע"י תוס' לעיל כי ד"ה ואחות גרסו רבא]

[לעיל ג' ובי'ג]

[חוספ' כחובות פ"א ע"ס]